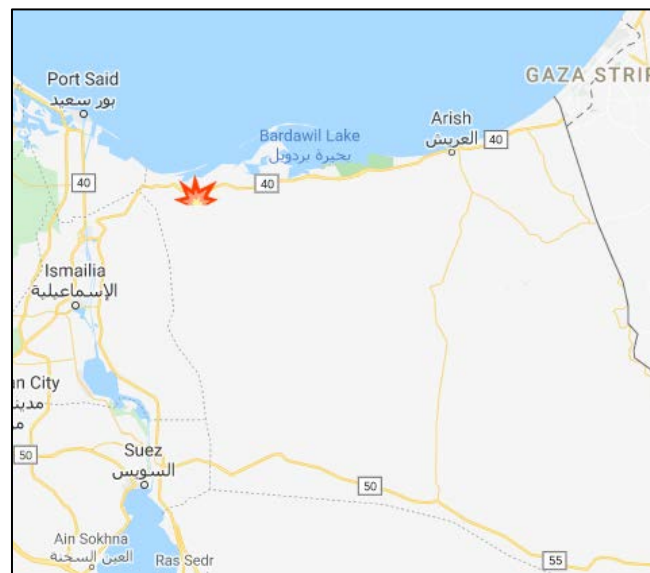

פיגוע רחב היקף של דאעש בצפון חצי האי סיני ממחיש היטב את השיפור שחל ביכולותיו המבצעיות ואת חולשת כוחות הביטחון המצרים

29 ביולי 2020

עיקרי תמונת המצב

ב-21 ביולי 2020 ביצע דאעש התקפה מורכבת, רחבת היקף נגד מחנה של צבא מצרים ליד הכפר ראבעה, שממערב לבאר אלעבד (בסמוך לכביש החוף, כשלושים ק"מ מתעלת סואץ). על פי הודעת קבלת האחריות של דאעש (התואמת את דיווחי כלי התקשורת הערביים) נהרגו בהתקפה ארבעים אנשי כוחות הביטחון המצרים ונפצעו למעלה משישים. בהמשך השתלטו פעילי דאעש על ארבעה כפרים הסמוכים למקום ההתקפה והתעמתו עם אנשי כוחות הביטחון המצרים. נראה כי עד כה (29 ביולי 2020) לא הצליחו כוחות הביטחון המצרים להחזיר לעצמם את השליטה במרחב.

מקום הפיגוע ליד הכפר ראבעה, בסמוך לכביש החוף, ממערב לבאר אלעבד
(Google Maps).

- ◀ ההתקפה בבאר אלעבד וספיחייה הינה הבולטת ביותר במסגרת גל הפיגועים המכונה "פשיטות ההתשה", שדאעש מבצע בימים אלה במחוזותיו השונים באסיה ובאפריקה¹. זוהי גם ההתקפה המשמעותית ביותר שביצע מחוז סיני של דאעש נגד צבא מצרים בשנים האחרונות. היא מעידה על שיפור ביכולות הצבאיות של מחוז סיני, תעוזה גוברת של פעיליו ועלייה ברמת הביטחון העצמי של פעילי המחוז.
- ◀ מנגד, המכה שספג צבא מצרים בהתקפה בראבעה, ואובדן המשילות (הזמני) על כמה כפרים באזור, מעידים על חולשתם של כוחות הביטחון המצרים בצפון חצי-האי סיני, ובחצי-האי סיני כולו. חולשה זאת

¹ פירוט ראו מבט לג'האד העולמי (23-29 ביולי 2020).

באה לידי ביטוי בתקופה האחרונה **בהתרופפות הלחצים** שהפעילו כוחות הביטחון המצרים על דאעש (בצפון סיני ובמרכז) **תוך הסטת הקשב לאתגרים העומדים בפני מצרים מול ההתפתחויות בלוב ובסכר התחיה באתיופיה**. דאעש עלול, להערכתנו, לנצל את הסטת הקשב והמשאבים כדי **להגביר את התקפותיו נגד כוחות הביטחון המצרים ולהעמיק את אחיזתו בקרב האוכלוסייה ושבטי הבדואים**.

◀ התפתחויות אלו מציבות **שתי שאלות חשובות הנוגעות לאסטרטגיה של דאעש:**

◆ **האם ההשתלטות (הזמנית, מן הסתם) של דאעש על הכפרים במרחב מסמנת שינוי באסטרטגיה של הארגון, הנמנע משליטה על שטחים ואוכלוסייה?²** להערכתנו, **לא צפוי שינוי בטווח הזמן הקרוב**. אולם האירוע מעיד, כי לנוכח הישגים צבאיים בולטים עלול דאעש לנסות ולהפגין מעין "משילות זמנית" על אוכלוסייה הנמצאת באזורי הפעילות שלו. זאת, **לצרכי תעמולה**, בעיקר מול פעיליו ותומכיו, **שנועדה להמחיש, כי דאעש לא נטש את חזון הקמת הח'ליפות האסלאמית "כאן ועכשיו"** והוא עדיין דבק בה, גם אם בעידן הנוכחי בו הוא נאלץ לפעול כארגון גרילה.

◆ **האם ומתי התחזקות דאעש בסיני תניע אותו להקדיש "תשומת לב" לישראל?** ב-27 בינואר 2020 קרא הדובר החדש של דאעש לפעילי הארגון בחצי-האי סיני ובסוריה **לתקוף יישובים ישראליים**. קריאתו לא נענתה עד כה, להערכתנו בראש ובראשונה בשל **העדיפות הגבוהה יותר שנתן דאעש למאבק נגד כוחות הביטחון המצרים**. התחזקות דאעש בסיני והפחתת הלחצים עליו מצד כוחות הביטחון המצרים עלולים **להגביר את הביטחון העצמי שלו ולהעלות את הסבירות למימוש פיגוע/פיגועים נגד ישראל**.

ההתקפה נגד מחנה צבא מצרים ברבאעה (תמונת מצב ראשונית)

◀ ב-21 ביולי 2020 ביצע דאעש התקפה מורכבת, רחבת היקף, נגד מחנה צבאי ומחסום של צבא מצרים באזור הכפר רבאעה, ממערב לביר אלעבד (בסמוך לכביש החוף, כשלושים ק"מ מתעלת סואץ). **ההתקפה החלה בפיצוץ שתי מכוניות תופת ע"י מחבלים מתאבדים**. לאחר מכן הותקף המחנה ע"י עשרות חמושים, שהגיעו למקום ברגל ועל גבי כלי רכב ואופנועים.

מימין: פעילי דאעש בדרכם לתקוף את המחנה של צבא מצרים בכפר רבאעה. משמאל: פיצוץ אחת משתי מכוניות התופת (טלגרם, 28 ביולי 2020).

² ראו פרסום מרכז המידע מ-20 ביולי 2020: "האסטרטגיה הנוכחית של דאעש: ויתור על שליטה טריטוריאלית והתמקדות בהעצמת פעולות מקומיות בזירות השונות ובמרכזן עיראק".

שני המחבלים המתאבדים. מימין: כראר אלמקדסי³. משמאל: אבו סנד אלנצארי (טלגרם, 28 ביולי 2020).

◀ על פי הודעת קבלת האחריות של דאעש, נהרגו בהתקפה ארבעים חיילים ושוטרים מצרים ונפצעו למעלה משישים (טלגרם, 24 ביולי 2020). דיווח זה תואם ידיעות שפורסמו בכלי תקשורת מצריים וערביים⁴. צבא מצרים עדיין לא מסר נתונים רשמיים אודות האבדות, כנראה בשל המבוכה שנגרמה למשטר המצרי בשל האבדות הרבות (בדיווחים ראשוניים של כלי תקשורת מצריים, שמסרו על שני הרוגים וארבעה פצועים, אין כנראה ממש).

◀ על פי התקשורת המצרית נמלטו פעילי דאעש לאחר ההתקפה לחווה חקלאית באזור בא'ר אלעבד. נטען כי כוחות הביטחון המצרים, בסיוע חיל האוויר, תקפו את החווה והרגו 18 "פעילי טרור" (קרי, פעילי דאעש), אחד מהם נשא חגורת נפץ. כמו כן, הושמדו שלוש מכוניות תופת (אלמצרי אליום, אליום אלסבע, 21 ביולי 2020). עד כה אין בידינו מידע מוסמך על אבדות דאעש (דאעש אינו נוהג לפרט את אבדותיו בהודעות קבלת האחריות שלו).

השתלטות פעילי דאעש על ארבעה כפרים מדרום לראבעה (תמונת מצב ראשונית)

◀ בדיווח תקשורת המסתמך על עדי ראייה נמסר, כי ביום ההתקפה (21 ביולי 2020) התפרסו "מאות חמושים" בכפרים ובצירים שבאזור בא'ר אלעבד. ה"חמושים" הקימו מחסומים בצירים והטמינו בהם מטעני חבלה. חלק מתושבי הכפרים, שחששו מפני פעילי דאעש, עזבו את בתיהם ומצאו מחסה בעיר בא'ר אלעבד. מועצת העיר הודיעה, כי היא מכינה לפליטים מקומות לינה בבתי הספר ובמקומות ציבוריים (עמוד הפייסבוק שאהד סינאא', 24 ביולי 2020).

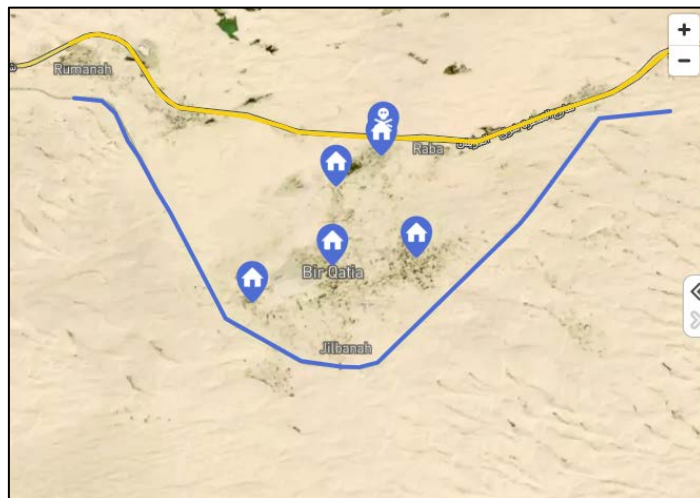
³ משמעות הכינוי מקדסי הינה ירושלמי, ובמובן הרחב יותר, פלסטיני. יתכן ומדובר במחבל מתאבד פלסטיני.

⁴ על פי דיווח כלי התקשורת נהרגו בהתקפה 43 קצינים וחיילים מצבא מצרים ו-67 נפצעו (אלג'זירה, 21 ביולי 2020; דף הפייסבוק שאהד סינאא' אלרסמיה, 21 ביולי 2020).

בריחה של תושבי הכפרים, שעליהם השתלטו פעילי דאעש
(יוטיוב, 27 ביולי 2020).

◀ במהלך הפעילות במרחב ראבעה עלה בידי פעילי דאעש להשתלט על ארבעה כפרים, שמדרום לראבעה, תוך ניצול המכה שספג צבא מצרים. בשלב זה לא ברור לנו האם המדובר בניצול הצלחה, או בתכנון מוקדם להשתלט על הכפרים בסמיכות זמנים להתקפה. ארבעת הכפרים, הינם **אקטיה** (2,550 תושבים), **קאטיה** (3,155 תושבים), **ג'נאין** (825 תושבים) ו**ואלמריח** (2,635 תושבים) (אתר האינטרנט מדא מצר, 27 ביולי 2020). ב-27 ביולי 2020 דווח, כי פעילי דאעש שוהים בכפרים הללו זה היום השישי ברציפות (אלח'ליג' אלג'דיד, 27 ביולי 2020). נראה לנו כי כוחות הביטחון המצרים עדיין לא החזירו לעצמם את השליטה במרחב (עדכני ל-29 ביולי 2020).

ארבעת הכפרים, שעליהם השתלטו פעילי דאעש. הסימון העליון (עם הגולגולת) מצביע על מקום הפיגוע ליד הכפר ראבעה (מדא מצר, 27 ביולי 2020).

◀ על פי אחד הדיווחים הניפו פעילי דאעש את דגלי הארגון בכניסה לכפרים עליהם השתלטו. חלק מהתושבים נענו לקריאת צבא מצרים ועזבו את הכפרים אך משפחות רבות נותרו בביתיהן. פעילי דאעש החלו לקיים מגעים עם התושבים. הם חילקו לילדים ממתקים, בכפר קאטיה קיימו סעודה עם התושבים, וביקשו מהתושבים לקיים את שגרת החיים הרגילה. הפעילים ביקשו מכמה מהצעירים שלא לעשן בטענה שהדבר אסור (על-פי הפרשנות הקיצונית של דאעש לאסלאם) (אתר האינטרנט מדא מצר, 27 ביולי 2020).

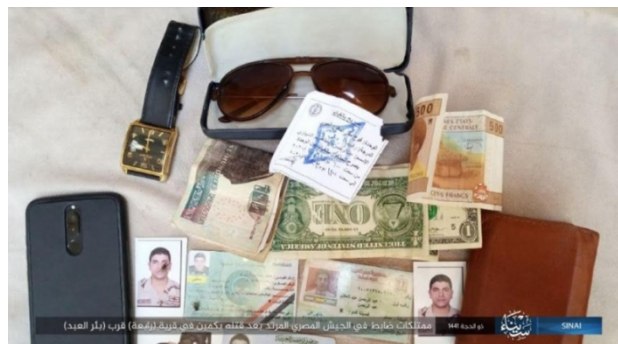
◀ בעקבות האירועים הללו חסמו כוחות הביטחון המצרים את הצירים המובילים לכפרים. הכביש הבינלאומי, בין פורט סעיד לאלעריש נחסם לתנועה. כוחות הביטחון המצריים ניהלו חילופי אש עם "חמושים" שנכנסו לכפרים. לעבר הכפרים נורתה אש מטוסים וטנקים (עמודי הפייסבוק של אנבאא' סינאא' ושאהד סינאא', 27 ביולי 2020). במהלך התקריות נהרג קצין בדרגת סגן אלוף (אלח'ליג' אלג'דיד, 27 ביולי 2020). דאעש הפעיל מטעני חבלה בצירים, ירה אש צלפים לעבר כוחות מצרים ותקף בנשק נ"ט כלי רכב וטנק של צבא מצרים (טלגרם, 27 ביולי 2020).

חטיפת אנשי צבא מצרים והוצאתם להורג

ב-25 ביולי 2020, במהלך האירועים במרחב ראבעה, חטפו פעילי דאעש קצין מצרי על כביש אלקנטרה אלעריש (דף הפייסבוק שאהד סינאא'-אלרסמיה, 25 ביולי 2020).. הקצין הוצא להורג ודאעש קיבל אחריות על כך. החטיפה וההוצאה להורג תועדו בסרטון והופצו ביוטיוב. תיעוד החטיפה נועד, להערכתנו, לזרוע פחד בקרב כוחות הביטחון המצרים ולהעלות את יוקרת דאעש בקרב התושבים המקומיים (טלגרם, 28 ביולי 2020).

ההוצאה להורג של הקצין המצרי ע"י פעיל דאעש (טלגרם, 28 ביולי 2020).

מסמכי זיהוי, סמארטפון וכסף מזומן שהיו ברשות הקצין המצרי, שהוצא להורג (טלגרם, 28 ביולי 2020).

◀ ב-23 ביולי 2020 נחטף חייל מצרי בדרגת רס"ל מאחד המחסומים והוצא להורג זמן קצר לאחר מכן (דף הפייסבוק שאהד סינאא' - אלרסמיה, אלמצרי אליום, 23 ביולי 2020). עד כה לא קיבל ארגון כלשהו אחריות לביצוע החטיפה, אך ככל הנראה נראה כי מדובר בדאעש.

**החייל המצרי, שנחטף והוצא להורג
(דף הפייסבוק שאהד סינאא' - אלרסמיה, 23 ביולי 2020).**